

**Programma van maatregelen bij Archeologienota :
Stapelstraat – Appeldonkweg fase 1, Willebroek (prov.
Antwerpen)**

Robby Vervoort
Freelance Senior Archeoloog
Borgerhout, juni 2017

Titel

Programma van maatregelen bij Archeologienota:
Stapelstraat – Appeldonkweg fase 1,
Willebroek (prov. Antwerpen)

Auteur

Robby Vervoort

Opdrachtgever

Urban Link bvba

Projectcode

2017F252

Plaats en datum

Borgerhout, juni 2017

Reeks en nummer

RVFSA-Rapport,

Inhoud

1. Technische fiche/administratieve gegevens	3
2. Inleiding	6
3. Onderzoeksvragen.....	7
4. Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied	7
5. Programma van maatregelen.....	8

1. Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site

Stapelstraat – Appeldonkweg, Willebroek Fase 1

Ligging

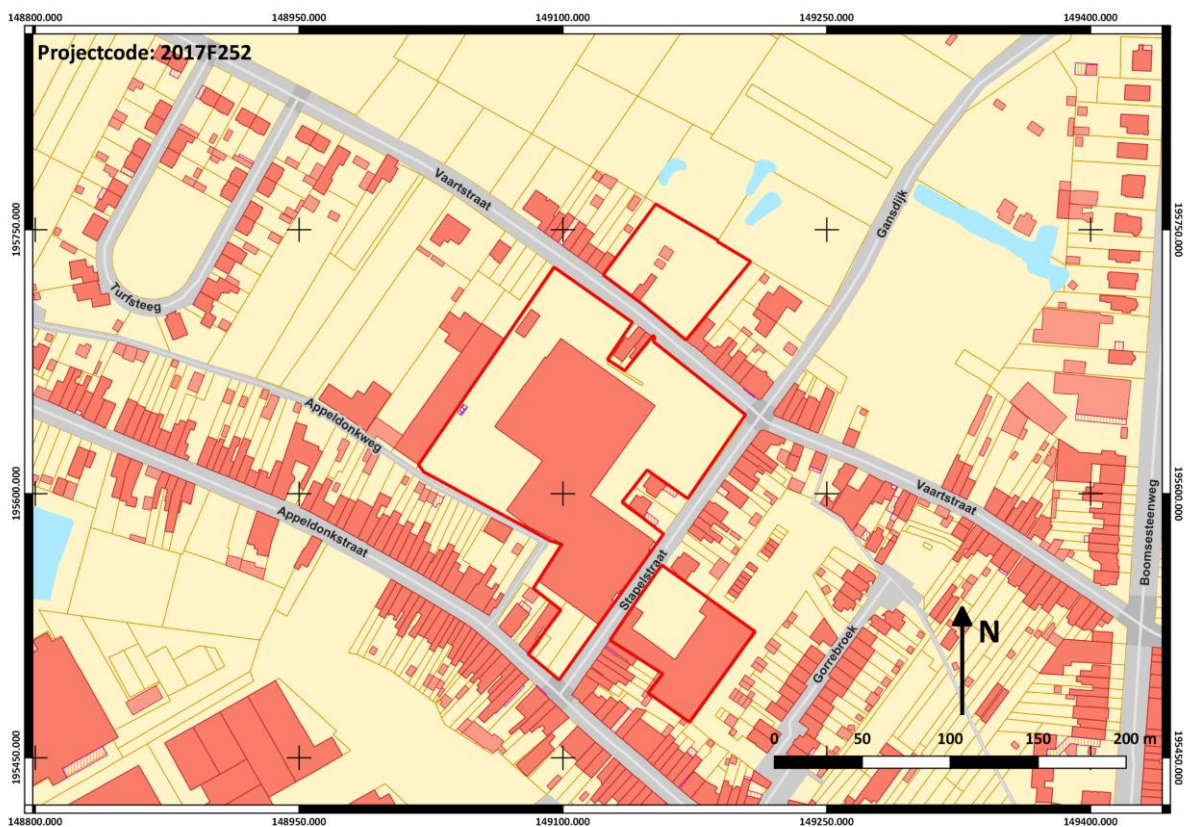
Prov. Antwerpen,
2830 Willebroek,
Stapelstraat - Appeldonkweg

Kadastrale gegevens

Gemeente Willebroek
1^{de} Afd., Sectie A
Perceelnrs projectgebied fase 1:
333C2

Bounding Box

X 149059,3 Y 195676,6
X 149112,1 Y 195640,5
X 149101,5 Y 195624,6
X 149157,2 Y 195572,2
X 149135,4 Y 195546,8
X 149017,6 Y 195614,7



Figuur 1: Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied¹

Onderzoek

Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek

Projectcode

2017F252

Opdrachtgever

Urban Link bvba

Contactpersoon opdrachtgever

De heer Jens Waelput

OYO Architects

Uitvoerder

Robby Vervoort. Freelance Senior Archeoloog. Research
& Consultancy.

Erkend archeoloog

Robby Vervoort OE/ERK/Archeoloog/2016/00126

¹ www.geo.onroenderfgoed.be

Termijn

Niet van toepassing

23 juni - 26 juni

Geplande ingreep

Sloop bestaande bebouwing en verhardingen. Bouwen van 14 gezinswoningen, parking, wegenis en nutsleidingen, groenvoorziening.

Geldende wetgeving en voorwaarden

Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3000m² of meer en de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedragen, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en is gelegen buiten een zone waarop lagere oppervlaktecriteria van toepassing zijn.

Randvoorwaarden

Het terrein werd reeds onderzocht door middel van landschappelijke boringen in het kader van een verkavelingsvergunning via de oude wetgeving. Dit booronderzoek toonde aan dat het terrein grotendeels verstoord was en dat de archeologische verwachtingen laag waren. Dientengevolge werd geadviseerd geen verdere onderzoeken (in de vorm van proefsleuven) uit te voeren. De nieuwe verkaveling werd reeds goedgekeurd maar is nog niet aangepast op het kadaster. De voorliggende nota met beperkte samenstelling heeft betrekking op de bouwaanvraag voor de eerste fase in de realisatie van de goedgekeurde verkaveling.

Doelstelling

Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te

gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief, en hoe hiermee dient omgegaan te worden.

Vraagstelling

- Wat is de landschapsevolutie van het projectgebied?
- Wat is het cultuurhistorische en archeologische potentieel van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Levert het huidige bronnenmateriaal voldoende info op? Zo neen, is er een vervolgonderzoek nodig en welke methode levert het meeste informatie op?

Thesaurus

Archeologienota met beperkte samenstelling, landschappelijk booronderzoek, GGA

2. Inleiding

Deze archeologienota met beperkte samenstelling heeft betrekking op de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning voor de eerste fase van een reeds goedgekeurde verkaveling gelegen in Willebroek. Het volledige plangebied bevindt grenst aan de straten: Vaartstraat, Stapelstraat, Appeldonkstraat en Appeldonkweg. De eerste fase situeert zich in het zuidelijke deel van het plangebied en strekt zich uit van aan de Stapelstraat ten oosten langs de Appeldonkweg over de volledige breedte van het projectgebied. Dit gedeelte van het plangebied is heden niet meer in gebruik maar bevat de resten van industriële gebouwen met bijbehorende verhardingen, faciliteiten en leidingen. De huidige bebouwing wordt volledig gesloopt en vervangen door woningen, parkeerplaatsen, wegenis en groenvoorziening.

Tevens dienen we hier te vermelden dat op het terrein reeds een archeologisch onderzoek werd uitgevoerd. Naar aanleiding van de verkavelingsaanvraag werden bijzondere voorwaarden opgesteld door het agentschap Onroerend Erfgoed. Hierin werd bepaald dat het terrein in eerste instantie onderworpen diende te worden aan landschappelijke boringen teneinde vast te kunnen stellen in hoeverre het terrein reeds werd verstoord door recente activiteiten. Op basis van de resultaten van het landschappelijke booronderzoek kon vervolgens een zonering worden voorgesteld voor bijkomende vooronderzoeken in de vorm van een prospectie met ingreep in de bodem (proefsleuven).

Uit het landschappelijke booronderzoek bleek echter dat het grootste deel van het projectgebied reeds werd verstoord. De kans op het aantreffen van archeologische resten met een hoog potentieel tot kennisvermeerdering werd zeer laag ingeschat. Daarom werd geadviseerd geen verdere onderzoeken uit te voeren en het terrein te laten opnemen op de GGA-kaart.

3. Onderzoeksvragen

- *Wat is de landschapshistoriek van het projectgebied?*

Gezien er reeds landschappelijke boringen werden uitgevoerd voor de aanvang van de bureaustudie, was reeds gekend dat het plangebied volledig was verstoord. Ook op de bodemkaart van Vlaanderen bevindt het projectgebied binnen een zone aangegeven als OB, zijnde verstoorde gronden. Daarom werd besloten geen verder onderzoek te verrichten naar de landschapshistoriek van het projectgebied.

- *Wat is het archeologische en cultuurhistorische potentieel van het projectgebied?*

Zoals aangetoond werd door het uitgevoerde landschappelijke booronderzoek is het terrein grotendeels verstoord. Daarom heeft het projectgebied een laag tot geen cultuurhistorisch en archeologisch potentieel.

- *Wat is de impact van de geplande werken?*

De geplande werken zouden een negatieve impact hebben op het bodemarchief indien dit aanwezig zou zijn. Echter kon via landschappelijk booronderzoek worden aangetoond dat het projectgebied grotendeels verstoord is en er zich met grote waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed met een hoog potentieel tot kennisvermeerdering binnen het plangebied meer bevindt. De werken zullen met andere woorden geen bijkomende schade toebrengen aan waardevol archeologisch erfgoed aangezien dit er niet is.

- *Levert het huidige bronnenmateriaal voldoende info op? Zo neen, is er een vervolgonderzoek nodig en welke methode levert het meeste informatie op?*

Op basis van de beschikbare en geraadpleegde bronnen kan voldoende gestaafd worden dat er zich met grote waarschijnlijkheid geen archeologische site met een hoog potentieel tot kennisvermeerdering binnen het projectgebied bevindt. Er dienen dus ook geen bijkomende vooronderzoeken te worden uitgevoerd, noch dienen er vervolgonderzoeken plaats te vinden.

4. Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied

Op basis van de resultaten van reeds eerder uitgevoerd landschappelijk booronderzoek binnen het plangebied kon worden aangetoond dat het projectgebied nagenoeg volledig was verstoord. We kunnen dan ook besluiten dat het terrein geen potentieel heeft tot kennisvermeerdering.

5. Programma van maatregelen

Er werd een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem uitgevoerd, dat aangeeft dat er geen bijkomende maatregelen meer nodig geacht worden in het kader van de geplande werken. Al het vooronderzoek dat noodzakelijk is om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aanwezigheid en waarde van archeologisch erfgoed werd uitgevoerd.

De impact van de geplande werkzaamheden werd getoetst aan de gekende reeds verstoorde en reeds onderzochte zones, de gekende geologische, bodemkundige en ecologische kenmerken en de gekende archeologische en historische waarden (zie verslag van resultaten van het vooronderzoek).

Belangrijk in de afweging van de noodzaak voor verder vooronderzoek zijn de huidige graad van verstoring en het hieraan gekoppelde beperkte potentieel tot kennisvermeerdering.

Naar aanleiding hiervan zijn geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt. Deze beslissing steunt op onderstaande redenering.

De afweging of verder vooronderzoek noodzakelijk is, gebeurt op volgende wijze:

Na iedere fase in het vooronderzoek volgt verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek onvoldoende informatie gegenereerd is om:

- *de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven*

Hoewel niet kon aangetoond worden dat er zich geen archeologische resten in het projectgebied bevinden, kon wel voldoende worden aangetoond dat deze resten grotendeels verstoord zijn en diengevolge geen groot potentieel op kennisvermeerdering hebben.

- *een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen*

Gezien het ontbreken van mogelijke archeologische resten met een hoog potentieel aan kennisvermeerdering dienen geen verdere maatregelen genomen te worden.

- *een plan van aanpak voor een archeologische opgraving op te maken*

Er dient geen archeologische opgraving plaats te vinden in het projectgebied.

- *een plan van aanpak voor een behoud in situ op te maken*

Er dient geen plan van aanpak gemaakt te worden voor een eventueel behoud in situ.

Op basis van het uitgevoerde vooronderzoek kunnen we besluiten dat er voldoende informatie is gegenereerd om een te bekrachtigen archeologienota op te maken die het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering afdoende staft.